

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Goed eten gaat verder dan wat er op ons bord ligt! Wij, Aveleijn, Groene Metropool Twente, Huuskes, Medisch Spectrum Twente, Provincie Overijssel, Stichting Twickel, Twente Board en Universiteit Twente, delen de overtuiging dat een duurzame, gezonde en regionale voedselketen bijdraagt aan mens, natuur en maatschappij. Wij slaan daarom onze handen ineen om samen te werken aan een voedselketen die bijdraagt aan een leefbare toekomst voor mens, natuur en maatschappij. We willen daarmee een voorhoede zijn en nodigen andere partijen uit Twente uit om zich hierbij aan te sluiten. Zo benutten we het Twentse noaberschap als motor voor verandering en samenwerking.

Aansluiten bij ambities en doelen in Europa en Nederland

Met onze inzet sluiten we aan op ambities en doelen in de wereld, Europa en Nederland. Over de hele wereld groeit het besef dat ons voedselsysteem moet veranderen. De Europese Unie legt de lat hoog met de Green Deal: hierin wordt gestreefd dat in 2030 25% van het Europese landbouw areaal biologisch gecertificeerd is (Europese commissie, 2021). Dit wordt ondersteund door de 'Sustainable Development Goals' van de Verenigde Naties waarin voedsel, biodiversiteit en klimaat met elkaar verbonden zijn (United Nations, z.d.).

Nederland vertaalt dit internationaal beleid naar de ambitie dat in 2030 15% van het Nederlandse landbouwareaal biologisch gecertificeerd is (Rijksoverheid, z.d.). Dit betekent een groei van circa 10% van het Nederlandse areaal in de komende jaren. Hierbij ligt de focus op minder milieu-impact, meer productie en consumptie en meer kennis en innovatie. Om deze visies van de grond te krijgen is de beurt aan ons, de voedselketen.

UNIVERSITY
OF TWENTE.

Twente
Board

Ondersteund door
Bioregio Overijssel

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Zo zijn bijvoorbeeld in Nederland en Duitsland verschillende samenwerkingsverbanden opgericht om meer biologische productie en consumptie te realiseren, zoals in Utrecht, Groningen, Amsterdam en Zwolle. In ons buurland Duitsland zijn al eerder initiatieven gestart voor Biosteden en BioRegio's zoals in Bremen, Neurenberg, Hessen en Nordrhein-Westfalen. In Twente, waar de kennis en sociale samenhang groot is, groeien de ambities en worden stappen gezet.

Wat willen wij bereiken?

Wij willen een beweging op gang brengen die de voedselketen in Twente blijvend verandert. Deze samenwerking is het begin van een brede regionale beweging waarin we samen bouwen aan een herkenbare Twentse voedselketen; die gezond, duurzaam en lokaal is. Samen met anderen willen we het verschil maken door:

- Het verkleinen van de ecologische voetafdruk van ons eten en drinken;
- Het versterken van landschap en biodiversiteit via natuurinclusieve en biologische landbouw;
- Het bevorderen van gezondheid, welzijn en verbondenheid door lokaal en seizoensgebonden voedsel;
- Het benutten van regionale samenwerking en noaberschap als motor voor verandering;
- Het businessmodel in de regionale en biologische keten verbeteren;
- Het vergroten van bewustwording over gezonde en biologische voeding;
- Het eenvoudig en betaalbaar maken van duurzame (biologische) keuzes.

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Daarvoor hebben we deze intentieverklaring met een duidelijk perspectief voor 2030 geformuleerd. Dit perspectief helpt ons om onze eigen duurzaamheidsdoelen te realiseren én anderen in Twente te inspireren, te verbinden en uit te nodigen: Van consumenten tot producenten, van bedrijven en instellingen tot overheden. Samen zetten we in Twente een beweging in gang voor verantwoorde, gezonde en meer biologische productie en consumptie. Zo bouwen we aan een leefbare toekomst voor mens, natuur en maatschappij.

Hoe willen we dit doen?

Door samen te werken willen wij meer impact maken binnen onze organisaties en in onze regio. Daartoe hebben wij in deze intentieverklaring drie speerpunten geformuleerd met concrete ambities en een heldere route naar de toekomst. Wij zullen onze inspanningen en resultaten jaarlijks evalueren en daar waar nodig bijstellen.

Speerpunt 1: Duurzame inkoop

Onze inkoopkracht is een belangrijk middel om maatschappelijke verandering te realiseren. Door bewust te kiezen waar we ons geld aan uitgeven, kunnen we de transitie naar een gezonde, duurzame en regionale voedselketen versnellen. Daarom zetten we onze inkoopbudgetten strategisch in om duurzame inkoop, natuurinclusieve landbouw en ketensamenwerking te stimuleren en te bevorderen. We werken samen aan gezamenlijke ketenvorming en bundelen onze vraag naar biologische, regionale¹ en seizoensgebonden producten. Zo maken we van inkoop² geen administratief proces, maar een krachtig instrument voor positieve maatschappelijke impact.

Onze ambities

- In 2030 is minimaal 25% van het ingekochte eten en drinken (op gewicht) biologisch gecertificeerd;
- In 2030 is minimaal 25% van het ingekochte eten en drinken (op gewicht) regionaal geproduceerd.

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

¹ 'Regionaal geproduceerd' is eten en drinken dat, waar dit redelijkerwijs mogelijk en beschikbaar is, afkomstig is uit Twente. Indien levering uit Twente niet mogelijk blijkt, dient dit in elk geval uit Nederland afkomstig te zijn.

² De nagestreefde inkooppercentages zijn van toepassing voor de inkopende partijen c.q. eindgebruikers in deze overeenkomst.

Speerpunt 2: Natuurinclusieve landbouw

We versterken natuurinclusieve landbouw in Twente. Natuurinclusieve landbouw is een breed begrip dat agrariërs op verschillende manieren kunnen vormgeven op hun bedrijven. Een belangrijke factor voor het succes van natuurinclusieve landbouw is een duurzaam verdienmodel voor de agrariër. De ontwikkeling van nieuwe bedrijfs- en verdienmodellen is daarom cruciaal voor het succes en continuïteit van natuurinclusieve boeren. De biologische productiemethode is een specifieke vorm van natuurinclusieve landbouw die uitgaat van natuurlijke gezondheid, weerbaarheid en draagkracht van de bodem. Kringlopen worden zoveel mogelijk gesloten, dierwelzijn staat voorop en er wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de natuurlijke behoeftes van een dier. Biologische bedrijven werken volgens vaste voorschriften en met een internationaal erkend keurmerk dat door de overheid wordt gecontroleerd. Hierdoor kan biologische landbouw een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling naar een natuurinclusieve toekomstbestendige landbouw.

Onze ambities

- We stimuleren en ondersteunen de ontwikkeling van nieuwe natuurinclusieve verdienmodellen voor agrariërs;
- We dragen met onze bedrijfsvoering direct of indirect bij aan de groei van biologisch gecertificeerd Twents landbouwareaal.

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Speerpunt 3: Onderzoeken, leren en inspireren

We realiseren ons dat de huidige voedselketen complex in elkaar steekt en zich niet makkelijk laat veranderen door een enkele interventie of een enkele partij: Veel ambities grijpen in elkaar, kunnen elkaar zelfs tegenwerken of zijn zodanig uitdagend dat de markt er nog niet aan toe is. Bijvoorbeeld omdat de leveranciers er niet klaar voor zijn of omdat er nog geen sluitende businesscase kan worden gemaakt. Juist door te onderzoeken, te experimenteren, kennis uit te wisselen en elkaar te inspireren willen wij met elkaar hierbij een verschil maken.

Onze ambities

- We krijgen meer inzicht in elkaars systemen, beperkingen en kansen;
- We leren van inspirerende voorbeelden, van ketensamenwerkingen en onderzoek;
- We inspireren onze eigen en andere organisaties in Twente, door het betrekken van medewerkers, cliënten en leveranciers bij de doelen en het vieren van successen;
- We werken flexibel en actiegericht, in concrete stappen van 1 tot 2 jaar, met ruimte om te leren en bij te sturen. In 2030 evalueren we onze inspanningen en bereikte resultaten.

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Wat gaan we doen? Tot en met 2028 gaan we samen aan de slag met:

Duurzame inkoop

- Deelnemende organisaties maken een plan om te komen tot meer duurzame inkoop: inclusief mandaat, menskracht en verantwoordelijkheid;
- We voeren pilots uit voor meer duurzame inkoop (zoals Boerschappen bij Aveleijn en de Fabafull muffin bij MST).

Natuurinclusieve landbouw

- We koppelen producenten en afnemers aan markten in Twente: we nemen het stimuleren van drie voorbeeldketens als startpunt en maken in eerste instantie gebruik van al bestaande producten. Er worden hiervoor drie pilots opgezet die bijdragen aan duurzaamheid, regionale economie en maatschappij;
- We stimuleren de omschakeling naar biologische landbouw onder meer door kennisuitwisseling, een provinciale subsidieregeling of stimulerend pachtbeleid.

Onderzoeken, leren en inspireren

- We wisselen kennis uit met Öko Model Region Nord Rhein Westfalen;
- We organiseren bijeenkomsten voor producenten inkopers, contractmanagers en medewerkers;
- We vieren onze successen, zoals het realiseren en afronden van de drie pilots;
- We vragen bij leveranciers data op om het behalen van onze doelen te onderbouwen, te versnellen en aan te tonen;
- We evalueren jaarlijks wat we hebben bereikt en stellen zo nodig onze plannen bij. In 2030 evalueren we onze inspanningen en resultaten.

Intentieverklaring **Bioregio Twente**, voedt en verbindt

Slotverklaring: samen werken aan een voedzame toekomst

Met deze intentieverklaring zetten wij stappen naar een duurzame, gezonde en regionale voedselketen in Twente. We weten dat dit een complexe opgave is die vraagt om samenwerking, lef en doorzettingsvermogen. Dit document is daarom geen eindpunt, maar de start van een beweging. Een beweging waarin kennisinstellingen, zorgorganisaties, boeren, bedrijven, overheden én inwoners samen optrekken. Iedere stap, hoe klein ook, brengt ons dichterbij een Twente waar goed eten goed is voor iedereen; voor mens, natuur en maatschappij. Wij nodigen daarom alle Twentse organisaties uit om mee te doen, samen te leren en samen te bouwen aan een leefbare, voedzame toekomst.

Bronnen

Europese Commissie. (2021, 19 april). Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's over een actieplan voor de ontwikkeling van de biologische sector (COM(2021) 141 final/2 corrigendum).

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:13dc912c-a1a5-11eb-b85c-01aa75ed71a1.0020.02/DOC_1&format=PDF

Rijksoverheid. (z.d.). Aanpak groei van aandeel biologische landbouw.

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/landbouw-en-tuinbouw/aanpak-groei-van-aandeel-biologische-landbouw>

United Nations. (z.d.). The 17 Goals, sustainable development. <https://sdgs.un.org/goals>